

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YETERLİK BELGESİ TEBLİĞİ TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU*

Görüş Bildiren Kurum: TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI

Taslağın Genel Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme		
<p>Bilindiği üzere Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği 29/07/2022 tarih ve 31907 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Çevresel Etki Değerlendirmesi Yeterlik Belgesi Tebliği’nin dayanağı bu Yönetmelik olduğundan Yönetmelikte yapılan değişiklikler Tebliğ taslağına da aktarılmıştır. Gerek Yönetmelikte yapılan değişikliklerin Tebliğe yansıtılması gerekse yapılan iş ve işlemlerin çevrenin korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla daha etkin yürütülmesi, mevcut uygulamada yaşanan sıkıntıların giderilerek eksikliklerin tamamlanması, ÇED Yeterlik Belgesi ile hizmet veren kurum/kuruluşların kalitesinin artırılması amacıyla mevcut tebliğe ilave hükümler eklenerek “Çevresel Etki Değerlendirmesi Yeterlik Belgesi Tebliği Taslağı” hazırlanmıştır. ÇED Yeterlik Belgesi ile hizmet veren kurum/kuruluşların kalitesinin artırılması amacıyla kuruluşlara ve personeline ilave yükümlülükler getirilmiş, ayrıca çalışan personelin işletmelerde veya başka firmalarda çevre mevzuatı dışında diğer mevzuata yönelik ikinci iş yapmasına ilişkin kısıtlayıcı hükümler eklenmiştir. ÇED Yeterlik Belgesi almak isteyen kurum/kuruluşların yeterlik belgesi başvuruları öncesi ofis şartlarının uygunluğuna ilişkin İl Müdürlüklerinin vereceği “yer uygunluk yazısı” alması şartı da getirilmiştir. Tebliğin genelinde cümlelerdeki anlatım bozuklukları düzeltilmiştir.</p> <p>Çevresel Etki Değerlendirmesi Yeterlik Belgesi Tebliğinde; Mesleki Denetim Belgesi olan “Oda kayıt belgesi” ve hizmeti veren büronun meslek odası tarafından tescil edildiğini gösteren “Büro Tescil Belgesi” öncelikli belgeler arasında yer almalıdır. ÇED yeterlik belgesine sahip Kurum/Kuruluşlarda görev alan Çevre mühendislerinin karar verme iradelerinin korunmasına yönelik maddeler ilave edilmelidir.</p>		
Mevcut Metin	Taslak Metin	Öneri/Teklif Metni
Tanımlar ve kısaltmalar MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen; ...	Tanımlar ve kısaltmalar MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen; a) Adli Sicil Kaydı: Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, terörizmin finansmanı veya kaçakçılık suçlarının olmadığını gösteren güncel	Tanımlar ve kısaltmalar MADDE 4 – (1) Çıkarılmalıdır.

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YETERLİK BELGESİ TEBLİĞİ TASLAĞI
GÖRÜŞ FORMU*

	tarihli belgeyi,	
Değerlendirme		
"Adli Sicil Kaydı"; diğer mevzuatta genel geçer bir terim olup, açıklanmasına veya mevzuatın hukuki yöne odaklanmasına gerek bulunmamaktadır. Bu nedenle, bu tanımın açılması gereksizdir.		
Tanımlar ve kısaltmalar MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen; ... d) ÇED Raporu: Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin Ek-1 listesinde yer alan veya Bakanlıkça "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gereklidir" kararı verilen bir proje için belirlenen Özel Formata göre hazırlanacak raporu,	Tanımlar ve kısaltmalar MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen; ... d) Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı: Çevresel Etkileri Ön İnceleme ve Değerlendirmeye Tabi Projelerin, çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin, alınacak önlemler sonucunda ilgili mer'î mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeyde olduğunun belirlenmesi üzerine, projenin gerçekleşmesinde çevre açısından sakınca görülmediğini belirten Bakanlık kararını,	Tanımlar ve kısaltmalar MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen; ... d) Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı: Çevresel Etkileri Ön İnceleme ve Değerlendirmeye Tabi Projelerin, çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin, alınacak önlemler sonucunda ilgili mer'î mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeyde olduğunun belirlenmesi üzerine, "Ön İnceleme ve Değerlendirme Raporları'na dayanılarak, "projenin gerçekleşmesinde çevre açısından sakınca görülmediğini belirten" Bakanlık kararını,
Değerlendirme		
Genel olarak "Çevresel Etki Değerlendirmesi" (ÇED) süreci, Bakanlık hiyerarşisi dahilinde talimatla yürütülen işlemleri kapsadığından; şifahi tespitler veya idari yönlendirmelere dayanılarak verilen teknik kararlar, faaliyetin çevreye etkilerinin belirlenmesinde teknik yetkinlik düzeyini etkilemektedir. Bu nedenle, ÇED sürecindeki teknik komisyonların (Proje Personelinin) uzmanlık gerektiren inceleme ve değerlendirmelerinin, ÇED kararlarında esas alınması zorunludur. Sonuçta, ÇED sürecinde teknik değerlendirme kararlarının yer aldığı bir mevzuat hükmüne gerek duyulmaktadır. Bu bağlamda Proje Tanıtım Dosyası (PTD); Çevresel Etkileri Ön İnceleme ve Değerlendirmeye Tabi Projeler için hazırlanan dosya olup, uzman personelin değerlendirmelerini yansıtmakta, idari kararlara da esas oluşturmaktadır.		
ÇED yeterlik belgesi başvurularında aranacak şartlar MADDE 5 – (1) ÇED Yeterlik Belgesi almak isteyen kurum/kuruluşların; a) Kamu veya özel sektörde çevre ile ilgili konularda en az beş yıl çalışmış ve en az yirmi beş PTD/nihai	ÇED yeterlik belgesi başvurularında aranacak şartlar MADDE 5 MADDE 5 – (1) ÇED Yeterlik Belgesi almak isteyen kurum/kuruluşların; a) Kamu veya özel sektörde çevre ile ilgili	ÇED yeterlik belgesi başvurularında aranacak şartlar MADDE 5 – ÖNERİ 1 (1) ÇED Yeterlik Belgesi almak isteyen kurum/kuruluşların;

**ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YETERLİK BELGESİ TEBLİĞİ TASLAĞI
GÖRÜŞ FORMU***

<p>ÇED Raporu hazırlanmasında ~~veya en az on İDK toplantısında~~ görev almış olan en az iki çevre mühendisini sürekli olarak istihdam etmeleri,</p>	<p>konularda en az beş yıl çalışmış ve bu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi kapsamında en az yirmi beş PTD/nihai ÇED Raporu hazırlanmasında görev almış olan en az iki çevre mühendisini sürekli olarak istihdam etmeleri,</p>	<p>a) Kamu veya özel sektörde çevre ile ilgili konularda en az beş yıl çalışmış ve bu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi kapsamında en az yirmi beş PTD/nihai ÇED Raporu hazırlanmasında veya denetlenmesinde görev almış olan en az iki çevre mühendisini sürekli olarak istihdam etmeleri,</p> <p>ÖNERİ 2</p> <p>“Kamu veya özel sektörde çevre ile ilgili konularda en az beş yıl çalışmış” “en az yirmi beş PTD/nihai ÇED Raporu hazırlanmasında görev almış” gibi şartlar; Çevre Mühendislerinin bu alanda çalışma olanaklarını kısıtlamaktadır. Kriterlerin en önemlisi “Çevre Mühendisliği Diploması” olmalı, deneyim şartı aranması durumunda ise mezuniyet süresi olmalıdır.</p>
<p>Değerlendirme 1</p> <p>Bu maddenin (1). Fıkrasının a Bendinde yer alan niteliklerden, kamuda çalışanlardan PTD/nihai ÇED Raporlarının sadece hazırlanmasında değil, denetlenmesinde de görev alan personel bulunmaktadır. Hükmün netleştirilmesi, çalışmakta olanların haklarını koruması bakımından, kapsamının revize edilmesi uygundur.</p> <p>Değerlendirme 2</p> <p>5.Maddenin tamamında karmaşık bir değerlendirme yapılmıştır. Kriterlerde Belirtilen sürelerin rastgele seçildiği, uygulamadaki karşılığı anlaşılammıştır.</p>		
<p>ÇED yeterlik belgesi başvurularında aranacak şartlar</p> <p>MADDE 5-b) 1) Çevre Mühendisliği bölümü hariç olmak üzere mühendislik veya mimarlık fakültelerinden mezun olanlar,</p> <p>2) Fakülte, akademi veya dört yıllık yüksekokul veya fen-edebiyat fakültelerinin; fizik, kimya, matematik,</p>	<p>ÇED yeterlik belgesi başvurularında aranacak şartlar</p> <p>MADDE 5-b)</p> <p>1) Çevre Mühendisliği bölümü hariç olmak üzere mühendislik veya mimarlık fakültelerinden mezun olanlar,</p>	<p>ÇED yeterlik belgesi başvurularında aranacak şartlar MADDE 5-b)</p> <p>1) Çevre Mühendisliği bölümü hariç olmak üzere mühendislik veya mimarlık fakültelerinin fizik, kimya, matematik, biyoloji, ziraat, peyzaj mimarlığı, jeoloji, hidrojeoloji bölümlerinden mezun olanlar,</p> <p>2) Fakülte, akademi veya dört yıllık yüksekokul veya</p>

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YETERLİK BELGESİ TEBLİĞİ TASLAĞI
GÖRÜŞ FORMU*

<p>istatistik, biyoloji bölümleri ile ziraat, peyzaj mimarlığı, jeoloji, hidrojeoloji, zootekni, veteriner hekim bölümlerinden lisans düzeyinde mezun olanlar,</p> <p>3) Fakülte, akademi veya dört yıllık yüksekokulların; arkeoloji, kamu yönetimi, uluslararası ilişkiler, çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri, işletme, ekonomi, maliye, hukuk, iktisat, ekonometri, sosyoloji bölümlerinden lisans düzeyinde mezun olanlar,</p>	<p>2) Fakülte, akademi veya dört yıllık yüksekokul veya fen-edebiyat fakültelerinin; fizik, kimya, matematik, istatistik, biyoloji bölümleri ile ziraat, peyzaj mimarlığı, jeoloji, hidrojeoloji, zootekni, veteriner hekim bölümlerinden lisans düzeyinde mezun olanlar,</p> <p>3) Fakülte, akademi veya dört yıllık yüksekokulların; arkeoloji, kamu yönetimi, uluslararası ilişkiler, çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri, işletme, ekonomi, maliye, hukuk, iktisat, ekonometri, sosyoloji bölümlerinden lisans düzeyinde mezun olanlar,</p>	<p>fen-edebiyat fakültelerinin; fizik, kimya, matematik, istatistik, biyoloji bölümleri ile ziraat, peyzaj mimarlığı, jeoloji, hidrojeoloji, zootekni, veteriner hekim bölümlerinden lisans düzeyinde mezun olanlar,</p> <p>3) Çevresel Etki Değerlendirmesi" (ÇED) raporunun faaliyet alanına uygun olarak; Fakülte, akademi veya dört yıllık yüksekokulların; arkeoloji, kamu yönetimi, uluslararası ilişkiler, çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri, işletme, ekonomi, maliye, hukuk, iktisat, ekonometri, sosyoloji bölümlerinden lisans düzeyinde mezun olanlar,</p>
---	--	---

Değerlendirme

- 1) Çevre Mühendisliği bölümü hariç olmak üzere mühendislik veya mimarlık fakültelerinden mezun olanlar,
- 2) Bu maddenin (1). Fıkrasının b/1 Alt bendinde mühendis branş sınırlaması varken, b/2 Alt bendinde herhangi bir branş sınırlaması getirilmemektedir. Fakülte türlerinin eşit düzeyde dikkate alınmaması, adil olmayan istihdam stratejisine izin verecektir. Bu durum, mühendisler açısından kayıplara yol açabilecektir. Bu nedenle, b/1 ve b/2 Alt bentlerindeki branşların eş düzeyli olarak revize edilmesi gerekmektedir.

Bu maddenin (1). Fıkrasının b/3 Alt bendindeki branşlar, her PTD/nihai ÇED Raporunda görevlendirilmesi zorunlu olmayan, PTD/nihai ÇED Raporlarının konusuna bağlı olarak görevlendirilen veya istihdam edilen personel niteliğindedir. Bu branşların, *ÇED yeterlik belgesi başvurularında aranacak şartlar* kapsamında yer alması, firmanın PTD/nihai ÇED Raporlarını bu branşlarla hazırlamaya yönelmesi, çevre uzmanlığı gerektiren faaliyetlerin ilgili olmayan branşlar tarafından hazırlanmasına, çevre etkilerinin değerlendirilmesi sürecinde rapor kalitesinin düşmesine ve çevre mühendislerinin istihdam edilmesinden kaçınılmasına izin verecektir. Bu nedenle, b/3 Alt bendindeki branşlara "Çevresel Etki Değerlendirmesi" (ÇED) raporunun faaliyet alanına uygun olarak Fakülte, akademi veya dört yıllık yüksekokulların bazı bölümlerine bir sınırlama getirilmesi; rapor konusuna göre firma tarafından farklı branşların gerektiğinde istihdam edilebileceğine dair bir hükmün konulması yeterli görülmektedir.

Diğer taraftan, aynı taslağın ÇED yeterlik belgesi alan kurum/kuruluşların yükümlülükleri kapsamındaki MADDE 8/(1) ile "ÇED Yeterlik Belgesi alan kurum/kuruluşların, Bakanlık veya İl Müdürlüğünce **projenin yeri, türü ve özelliğine göre** talep edilen proje personelinin görevlendirmek ve sorumlu olduğu bölümü imzalatmak, branşların esnek görevlendirilmeleri açısından yeterli görülmüştür.

**ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YETERLİK BELGESİ TEBLİĞİ TASLAĞI
GÖRÜŞ FORMU***

<p>ÇED yeterlik belgesi başvurularında aranacak şartlar MADDE 5- 1)...</p> <p>c) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre görevlendirilen personel haricinde, bu maddenin birinci fıkrasının (a) veya (b) bendi kapsamında en az üç yıl çalışmış ve bu bentlerden herhangi birinde en az beş adet nihai ÇED Raporu hazırlanmasında ~~veya en adet İDK toplantısında~~ görev almış olan en az bir koordinatörü sürekli olarak istihdam etmeleri zorunludur.</p>	<p>ÇED yeterlik belgesi başvurularında aranacak şartlar MADDE 5- 1)...</p> <p>c) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre görevlendirilen personel haricinde, bu maddenin birinci fıkrasının (a) veya (b) bendi kapsamında en az üç yıl çalışmış ve bu bentlerden herhangi birinde en az beş adet nihai ÇED Raporu hazırlanmasında görev almış olan en az bir koordinatörü sürekli olarak istihdam etmeleri zorunludur.</p>	<p>ÇED yeterlik belgesi başvurularında aranacak şartlar MADDE 5- 1)...</p> <p><u>ÖNERİ 1</u></p> <p>c) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre görevlendirilen personel haricinde, bu maddenin birinci fıkrasının (a) veya (b) bendi kapsamında en az üç yıl çalışmış ve bu bentlerden herhangi birinde en az beş adet nihai ÇED Raporu hazırlanmasında görev almış ve çevre, kimya veya biyoloji mühendis/lisansına sahip olan en az bir koordinatörü sürekli olarak istihdam etmeleri zorunludur.</p> <p><u>ÖNERİ 2</u></p> <p>c) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre görevlendirilen personel haricinde, bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında en az üç yıl çalışmış ve bu bentlerden herhangi birinde en az beş adet nihai ÇED Raporu hazırlanmasında görev almış olan en az bir koordinatörü (Çevre Mühendisi) sürekli olarak istihdam etmeleri zorunludur.</p>
<p>Değerlendirme 1</p> <p>Bu maddenin (1). Fıkrasının c Bendinde; "Çevresel Etki Değerlendirmesi" yeterliği alan firma koordinatörünün; rapordaki farklı branşları koordine etmesi ve çevresel süreçlerin tekniğini bilerek yürütmesi gerektiğinden dolayı, koordinatör için bir branş sınırlaması getirilmesi zorunlu görülmektedir. Bu nedenle, sürekli olarak istihdam edilecek koordinatörün; çevre, kimya veya biyoloji mühendis veya lisansına sahip olan bir teknik personel olarak tanımlanması gerekmektedir.</p> <p>Değerlendirme 2</p>		

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YETERLİK BELGESİ TEBLİĞİ TASLAĞI
GÖRÜŞ FORMU*

Rapor Koordinatörü; ÇED Raporunun değerlendirilmesi, yönetilmesi ve ilgili uzmanlık alanları tarafından oluşan çalışma ekibi ve verilerin koordinasyonu ve çevresel etkilerin, risklerin değerlendirilmesi sürecinde raporun bütününe yönelik sorumludur. Çevresel risk ve etkilerin belirlenmesi, yönetimi ve değerlendirilmesi konusunda uzman meslek disiplini çevre mühendisleridir. Çevresel Etki Değerlendirilmesi süreci Çevre Mühendisliği ana çalışma alanıdır. Bu kapsamda rapor koordinatörünün Çevre Mühendisi olarak tanımlanması gerekmektedir. Diğer meslek disiplinlerinin mesleki çalışma alanı ve sorumluluk konuları bu görevi yerine getirmeleri için yeterli değildir.

ÇED yeterlik belgesi başvurularında aranacak şartlar
MADDE 5 – (1) ÇED Yeterlik Belgesi almak isteyen kurum/kuruluşların;
...
ç) ÇED Yeterlik Belgesi almak isteyen kurum/kuruluşlar bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen personelin haricinde, bu maddenin birinci fıkrasının (a) veya (b) bendinde belirtilen meslek gruplarından tecrübelerine bakılmaksızın en az bir personeli sürekli olarak istihdam edebilir.

ÇED yeterlik belgesi başvurularında aranacak şartlar
MADDE 5 – (1) ÇED Yeterlik Belgesi almak isteyen kurum/kuruluşların;
...
ç) ÇED Yeterlik Belgesi almak isteyen kurum/kuruluşlar bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen personelin haricinde, bu maddenin birinci fıkrasının (a) veya (b) bendinde belirtilen meslek gruplarından tecrübelerine bakılmaksızın en az bir personeli sürekli olarak istihdam edebilir.

ÇED yeterlik belgesi başvurularında aranacak şartlar
MADDE 5 – (1) ÇED Yeterlik Belgesi almak isteyen kurum/kuruluşların;
...
ç) ÇED Yeterlik Belgesi almak isteyen kurum/kuruluşlar bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen personelin haricinde, bu maddenin birinci fıkrasının (a) veya (b) bendinde belirtilen meslek gruplarından tecrübelerine bakılmaksızın en az bir personeli sürekli olarak istihdam eder.

Değerlendirme

Birinci fıkranın ç bendi, zorlayıcılık bakımından farklılık arz etmektedir. “ÇED yeterlik belgesi başvurularında aranacak şartlar” kapsamında yer alan (1)/ç bendi; şart cümlesi ile verilmemiş olup, zorlayıcı bir hüküm niteliği taşımamaktadır. Esasen, ilave teknik personelden “en az” bir adet daha istihdam edilmesi keyfiyeti, zaten firmanın inisiyatifinde kalmaktadır. Bu nedenle, bu tür istihdamın, şartlar kısmında yer almasına gerek yoktur. Bunun bir şart olarak yer alması halinde, “istihdam eder” ile zorunluluk ibaresinin de eklenmesi gerekmektedir.

ÇED yeterlik belgesi başvurusunda sunulacak belgeler
MADDE 6 – (1) ÇED Yeterlik Belgesi almak isteyen kurum/kuruluş, ünvan, adres ve iletişim bilgilerini içeren ~~başvuru formu ile~~ elektronik ortamdan başvurur. ~~Başvuru formuna~~ aşağıdaki belgelerin ilgili resmi kurumlarca onaylanmış örnekleri eklenir. Bakanlık belgeleri elektronik ortamdan alır

ÇED yeterlik belgesi başvurusunda sunulacak belgeler
MADDE 6 – (1) ÇED Yeterlik Belgesi almak isteyen kurum/kuruluş, ünvan, adres ve iletişim bilgilerini elektronik ortamda doldurarak başvurur. ~~Başvuru~~ ~~esnasında~~ aşağıdaki belgelerin ilgili resmi kurumlarca onaylanmış örnekleri eklenir. Bakanlık belgeleri elektronik ortamdan alır veya ilgililerden

ÇED yeterlik belgesi başvurusunda sunulacak belgeler
MADDE 6
c)Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği’ne bağlı Çevre Mühendisleri Odası’ndan alınan büro tescil belgesi,

**ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YETERLİK BELGESİ TEBLİĞİ TASLAĞI
GÖRÜŞ FORMU***

<p>veya ilgililerden sisteme yüklenmesini ister. Başvuruda;</p> <p>a) Kurum/kuruluşun, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanan çevre ve/veya ÇED konusunda mühendislik, müşavirlik, araştırma, geliştirme, etüt, fizibilite, proje, rapor ve benzeri çalışma konularını belgeleyen kuruluş senedi veya ana sözleşmesi veya tüzüğü,</p> <p>b) Başvuru yılına ait ticaret ve sanayi odasından alınacak sicil belgesi veya sicil kaydı,</p> <p>~~c) (Danıştay Altıncı Dairesinin 20/10/2021 tarihli ve E.:2020/527; K.:2021/11630 sayılı kararı ile iptal bent; Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı ve ilgili meslek odalarından herhangi birinden alınan mühendislik-müşavirlik belgesi veya büro tescil belgesi,)~~</p> <p>ç) Bu Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında istihdam edilen personelin mezuniyet belgesi, çevre ile ilgili konularda iş tecrübesini gösterir belge/belgeler, bu Tebliğin 5 inci maddesinin; birinci fıkrasının (a) veya (b) bendinde belirtilen sayıda Nihai ÇED Raporu/PTD/IDK hazırlanmasında görev aldığına dair belge, SGK sigortalı işe giriş bildirgesi veya şirket ortağı ise ortak olduğuna dair belge,</p>	<p>sisteme yüklenmesini ister. Başvuruda;</p> <p>a) Kurum/kuruluşun, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanan, çevre konusunda mühendislik, müşavirlik, araştırma, geliştirme, etüt, fizibilite, proje, rapor, ÇED ve benzeri çalışma konularını belgeleyen kuruluş senedi veya ana sözleşmesi veya tüzüğü,</p> <p>b) Başvuru yılına ait ticaret ve sanayi odasından alınacak sicil belgesi veya sicil kaydı,</p> <p>c) Başvuru tarihi itibari ile ilgili İl Müdürlüğünden en fazla 180 gün önce alınmış yer uygunluk yazısı,</p> <p>ç) Bu Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında istihdam edilen personelin mezuniyet belgesi, çevre ile ilgili konularda iş tecrübesini gösterir belge/belgeler, bu Tebliğin 5 inci maddesinin; birinci fıkrasının (a) veya (b) bendinde belirtilen sayıda Nihai ÇED Raporu/PTD hazırlanmasında görev aldığına dair belge, SGK sigortalı işe giriş bildirgesi veya şirket ortağı ise ortak olduğuna dair belge, güncel tarihli adli sicil kaydı,</p>	<p>ç) Başvuru tarihi itibari ile ilgili İl Müdürlüğünden en fazla 180 gün önce alınmış yer uygunluk yazısı,</p> <p>d) Bu Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında istihdam edilen personelin mezuniyet belgesi, çevre ile ilgili konularda iş tecrübesini gösterir belge/belgeler, bu Tebliğin 5 inci maddesinin; birinci fıkrasının (a) veya (b) bendinde belirtilen sayıda Nihai ÇED Raporu/PTD hazırlanmasında görev aldığına dair belge, SGK sigortalı işe giriş bildirgesi veya şirket ortağı ise ortak olduğuna dair belge, güncel tarihli adli sicil kaydı, Mühendis Mimar Şehir Plancıları için, ilgili Meslek Odasına kayıtlı olduğuna dair Oda Kayıt Belgesi</p>
Değerlendirme		
<p>6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun 33'üncü maddesi ile Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensupları mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri ve meslekî tedrisat yapabilmeleri için ihtisasına uygun bir odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek</p>		

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YETERLİK BELGESİ TEBLİĞİ TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU*

mecburiyetindedirler.

6235 sayılı Kanun çerçevesinde serbest çevre mühendisliği hizmetleri ile bu hizmetleri veren gerçek veya tüzel kişilere ilişkin esasları düzenleyen ve 22.04.2009 tarih ve 27208 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Serbest Çevre Mühendisliği Hizmetleri Uygulama, Tescil, Denetim Ve Asgari Ücret Yönetmeliği kapsamında serbest çevre mühendisliği hizmetlerini veren, mesleki ürünleri üreten, bu hizmetleri yapan, uygulayan gerçek veya tüzel kişilerin Odaya kayıt ve tescil işlemlerini yaptırması gerekmektedir.

ÇED Raporu hazırlanması çalışmaları bir mühendislik hizmetidir. Çevresel Etki Değerlendirme Süreci bütünü ile Çevre mühendisliği çalışma alanı içerisinde bulunup, ÇED Koordinatörlüğü yetkinliği ile de ilgili meslek odası TMMOB Çevre mühendisleri Odası olarak tanımlanmalıdır. Eski tebliğdeki BTB şartı tekrar düzenlenerek eklenmelidir. c bendi öneri olarak eklenmiştir.

Tebliğde yer uygunluk yazısı istenmekle birlikte, uygunluk koşulları belirtilmemiştir. Eklenmelidir.

Söz konusu personelin mesleğini icra edebilmesi için TMMOB Kanununa göre ilgili meslek odasına kayıt zorunluluğu bulunmaktadır. İlgili Maddeye Oda Kayıt Belgesi ifadesi eklenmelidir. d bendi öneri olarak eklenmiştir.

“ÇED yeterlik belgesi başvurusunda sunulacak belgeler” tanımlanmaktadır. Başvuru aşamasında birçok belge talep edilmiştir. “personelin mezuniyet belgesi, çevre ile ilgili konularda iş tecrübesini gösterir belge/belgeler, “ talep edilirken Mühendislik denetimini sağlayan Meslek Odası kaydı istenmemiştir, bu belge en nemli belgeler arasında yer almalıdır.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 7 – ...

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 7 – ... (4) Bakanlık gerekli gördüğü hallerde kamu hizmetinin yürütülmesine yönelik arz ve talep dengesini dikkate alarak ÇED Yeterlik Belgesi almak isteyen kurum/kuruluşların veya açılacak şubelerinin sayısına ilişkin planlamalar yapılabilir.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 7 -(4) İptal edilmelidir

**ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YETERLİK BELGESİ TEBLİĞİ TASLAĞI
GÖRÜŞ FORMU***

Değerlendirme		
<p>Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği ve Çevresel Etki Değerlendirmesi Yeterlik Belgesi Tebliği kapsamında ÇED Yönetmeliği kapsamında hizmet verecek kuruluşların yükümlülükleri ile birlikte personel sayısı ve niteliğine ilişkin koşullar tanımlanmaktadır. İlgili mevzuat kapsamında gerekli şartları sağlayan tüm kuruluşların Yeterlik Belgesi için başvuruda bulunma hakkı vardır. Bakanlığın arz talep dengesini gözeterek açılacak firma sayısını sınırlaması yetki sınırlarını aşan bir uygulama olacaktır. Yeterlik Belgesi alan kuruluşların ticari olarak faaliyetlerini sürdürebilmesi için arz-talep dengesinin gözetilmesi Bakanlığın sorumluluğunda değildir.</p>		
Başvuruların değerlendirilmesi MADDE 7 – (1) Bakanlık, başvuru dosyasındaki bilgi, belgeleri inceler ve değerlendirir. Başvurunun uygun bulunması durumunda kurum/kuruluşa ÇED Yeterlik Belgesi düzenlenir. (2) Bu Tebliğin 6 ncı maddesinde istenilen bilgi ve belgelerde eksikliklerin bulunması halinde, eksikliklerin otuz gün içerisinde tamamlanması başvuru sahibinden istenir, tamamlanmaması hâlinde başvuru reddedilir. (3) Elektronik ortamda sunulan belgelerin doğruluğu hakkında tereddüt oluşması hâlinde Bakanlık asıllarını isteyebilir.	Başvuruların değerlendirilmesi MADDE 7 – ... (4) Bakanlık gerekli gördüğü hallerde kamu hizmetinin yürütülmesine yönelik arz ve talep dengesini dikkate alarak ÇED Yeterlik Belgesi almak isteyen kurum/kuruluşların veya açılacak şubelerinin sayısına ilişkin planlamalar yapabilir.	Başvuruların değerlendirilmesi MADDE 7 – ---
Değerlendirme		
<p>Bakanlığın, yeterlik belgesi vermeyi durdurma yetkisi, arz/talep dengesini ayarlama yetkisini de kapsamaktadır. Esasen, serbest piyasa şartlarını etkileme sonucunu doğuracağından; rekabeti bozucu bir hüküm olarak değerlendirilmelidir. Taslaktan bu maddenin kaldırılması, bu yönde piyasaya müdahale edilmemesi gerekmektedir.</p>		
ÇED yeterlik belgesi alan kurum/kuruluşların yükümlülükleri MADDE 8 ...	ÇED yeterlik belgesi alan kurum/kuruluşların yükümlülükleri MADDE 8 ...	
Değerlendirme		

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YETERLİK BELGESİ TEBLİĞİ TASLAĞI
GÖRÜŞ FORMU*

ÇED yeterlik belgesi alan kurum/kuruluşların yükümlülükleri” tanımlanmıştır. Bu kısımda belirtilen “proje personelini görevlendirmek ve sorumlu olduğu bölümü imzalatmakla” metni Sorumlu bölümü imzalamak kısmı dayatma şeklinde anlaşılmaktadır. Proje personeli Mühendislik Etik kurallarına göre tavır alır ve gerekmesi halinde projeye çekincesini koyabilecek olanaklar sağlanmalıdır.

Diğer yükümlülükler ve hususlar MADDE 9 –	Diğer yükümlülükler ve hususlar MADDE 9 – (2) ÇED Yeterlik Belgesine sahip kurum/kuruluşlar, Genel Müdürlüğün, ÇED Yeterlik Belgesine sahip kurum/kuruluşlara yönelik kapsamını belirleyeceği konularda düzenleyeceği eğitimlere uygun sayı ve nitelikte personelinin katılımını sağlamakla yükümlüdür.	Diğer yükümlülükler ve hususlar MADDE 9 – (2) ÇED Yeterlik Belgesine sahip kurum/kuruluşların, Genel Müdürlüğün, ÇED Yeterlik Belgesine sahip kurum/kuruluşlara yönelik kapsamını belirleyeceği konularda düzenleyeceği eğitim semineri ve toplantılara firma adına katılım sağlaması esastır.
--	---	---

Değerlendirme

Yönetmelik kapsamında gerçekleştirilecek uygulamalar ve işleyiş ile ilgili usul ve esasların paylaşılması, rapor hazırlayan ve inceleyen tarafları bir araya getirerek görüş ve değerlendirmelerin paylaşılması için eğitim seminerleri ve toplantıların düzenlenmesi faydalı olacaktır. Ancak içeriği, yeri, süresi, katılacak uygun personel sayısının ne olduğu ile birlikte ücretli olup olmadığına ilişkin hiçbir bilgi bulunmayan eğitimler zorunlu olarak tanımlanmamalıdır.

ÇED yeterlik belgesi alan kurum/kuruluşların denetlenmesi, belgelerinin iptali ve askıya alınması MADDE 10 – ...	ÇED yeterlik belgesi alan kurum/kuruluşların denetlenmesi, belgelerinin iptali ve askıya alınması MADDE 10 – ...	
---	---	--

Değerlendirme

“ÇED yeterlik belgesi alan kurum/kuruluşların denetlenmesi, belgelerinin iptali ve askıya alınması” koşulları belirtilmektedir. “kapsamındaki personele ilişkin olarak Bakanlığa sunulan belgelerin yanlış, yanıltıcı ya da sahte olduklarının tespit edilmesi durumunda ilgili personel, yeterlik belgesi alan kurum/kuruluşlarda iki yıl süreyle görev alamazlar.” şeklinde yapılan cezalandırma ilgili personel cezalandırılırken yeterlik belgesine sahip kurum/kuruluşların bu ceza kapsamına dâhil edilmemektedir.

ÇED yeterlik belgesi süresi, vize edilmesi ve belgedeki değişiklikler MADDE 11	ÇED yeterlik belgesi süresi, vize edilmesi ve belgedeki değişiklikler MADDE 11	
---	---	--

Değerlendirme

ÇED yeterlik belgesi süresi, vize edilmesi ve belgedeki değişiklikler” belirtilmektedir. Vize işlemlerinde “görevlendirilen personelin güncel tarihli Adli Sicil Kaydı” istenmekte olup, en önemli Mesleki Denetim belgesi olan “Oda Kayıt Belgesi” ve hizmeti veren büronun meslek odası tarafından tescil edildiğini gösteren Büro

**ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YETERLİK BELGESİ TEBLİĞİ TASLAĞI
GÖRÜŞ FORMU***

Tescil Belgesi talep edilmemektedir.

NOT: Mevcut metin ve taslak metin sütunları karşılaştırma cetveli ile aynı renk ve biçimde oluşturulur. Teklif metni ile yapılacak değişiklikler ise farklı renkte gösterilir.

Görüşlerinizi Resmi Yazı ile Bakanlığımıza ve cedyeterlik@csb.gov.tr e-posta adresine iletiniz.